

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3403

Vragen van de leden **Van Nispen** (SP) en **Michon-Derkzen** (VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het verdwijnen van sektesignaal* (ingezonden 11 mei 2022).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 5 juli 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2944.

Vraag 1 en 2

Erkent u dat uw voorganger de discussie rondom georganiseerd ritueel misbruik onterecht heeft vermengd met het uitvoeren van een aangenomen motie van de leden Van Nispen (SP) en Van Wijngaarden (VVD)¹ die oproept tot de instelling van een meldpunt voor sektesignalen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid deze punten weer uit elkaar te halen?

Bent u bereid om alsnog per direct uitvoering te geven aan de aangenomen motie en aldus niet langer te wachten om het meldpunt voor slachtoffers van sektes en hun familieleden op te richten, zeker nu het onderzoek naar georganiseerd ritueel misbruik vertraging heeft opgelopen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1 en 2

De uitvoering van de motie van de leden Van Nispen en Van Wijngaarden is door mijn ambtsvoorganger zorgvuldig ter hand genomen. Ook ik vind het van belang dat tegen sektes wordt opgetreden en dat slachtoffers worden geholpen en ergens terecht kunnen als zij daar behoefte aan hebben. Ik hecht er wel aan dat eventuele beslissingen op dit vlak worden genomen op basis van een volledig en feitelijk beeld. Bij mijn afweging zal ik daarom drie onderzoeken betrekken. Deze drie onderzoeken raken allen aan het omgaan met sektes, maar gaan daar niet specifiek of uitsluitend over. In die zin begrijp ik de vraag van de leden Van Nispen en Michon-Derkzen goed. Wel leveren al die onderzoeken samen een goed en integraal beeld op. Op 15 maart jl. heeft het WODC haar onderzoek «methodologie onderzoek verborgen fenomenen»² op haar website gepubliceerd. Daaruit blijkt dat «de kernconclusie van het onderzoek is dat de gevraagde deskundigen geen heil

¹ Kamerstuk 35 570 VI, nr. 54

² Bestaande methoden niet geschikt voor het schatten van kindermishandeling | Nieuwsbericht | WODC – Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum

zien in een betrouwbare omvangsschatting op basis van de nu bekende methodes. Bij alle geselecteerde vormen van kindermishandeling is de registratie een obstakel voor een valide en betrouwbare schatting.» De onderzoekers geven tevens aan geen heil te zien in een vervolgonderzoek. Het WODC heeft besloten dat vervolgonderzoeken naar het verkennen van databronnen en een daadwerkelijke schatting van de omvang niet uitgevoerd kunnen worden. Hiermee is de motie-Van den Berge c.s.³ deels van een antwoord voorzien.

In opdracht van het WODC voert een onafhankelijk onderzoeksbureau momenteel onderzoek uit naar het Landelijk Expertisecentrum Bijzondere Zedenzaken (LEBZ) van de politie. Dit onderzoek richt zich onder meer op de doelen, taken en samenstelling, de feitelijke uitvoering van de taken en de kwaliteitsbewaking bij het werk van het LEBZ. Het onderzoek wordt naar verwachting in het najaar van 2022 afgerond.

Ik heb tot slot de commissie Hendriks gevraagd om te adviseren over het instellen van een meldpunt. In mijn brief aan uw Kamer van 4 mei jl.⁴ heb ik u bericht dat de Commissie Hendriks verwacht 1 november het rapport op te leveren.

Ik zal de door uw Kamer ingediende motie conform de bedoeling uitvoeren, zodat de functies van het meldpunt op de meest geschikte plaats worden ondergebracht. Daarnaast betrek ik bij mijn afweging uiteraard ook de ervaringen die zijn opgedaan na het verdwijnen van het Sektesignaal.

Vraag 3

Kunt u aangeven hoe de politie op dit moment invulling geeft aan haar taak om als meldpunt voor sektesignalen te fungeren? Is er bijvoorbeeld voldoende kennis binnen de politie om meldingen over sektes adequaat op te pakken en slachtoffers de juiste hulp te bieden?

Antwoord 3

De politie en andere betrokken instanties zijn goed in staat meldingen op te nemen en misdaden en strafbare feiten adequaat aan te pakken. Organisaties als Slachtofferhulp Nederland kunnen ondersteuning bieden bij de verwerking van strafbare gedragingen. Indien gewenst kunnen GGZ-instellingen geestelijke gezondheidszorg bieden en gemeenten maatschappelijke hulp. De politie heeft altijd voor elk slachtoffer van misbruik een werkwijze die passend is,⁵ of dit nu slachtoffers zijn van pro-ana, sektes, sporttrainers of trantramasseurs. Zij hanteert een aanpak waarbij maatwerk wordt geleverd aan slachtoffers en melders van misbruik, waaronder het koppelen aan een slachtofferadvocaat, herstelbemiddeling, mediation en hulpverleningstrajecten.

Op 14 juni 2022 is door uw Kamer een motie van het lid Van Nispen⁶ aangenomen die oproept tot het aanpakken van knelpunten in de huidige aanpak van sekten. Ik zal ook aan deze motie uitvoering geven en – in samenspraak met politie, maar ook Slachtofferhulp Nederland – de knelpunten voor slachtoffers van sektes inventariseren en in kaart brengen. Deze zomer zal een ambtelijke verkenning plaatsvinden over vorm en inhoud van een mogelijk meldpunt. Zoals in antwoord op vraag 2 genoemd, zal ik uw Kamer vervolgens zo spoedig als mogelijk informeren over de inrichting van een meldpunt van slachtoffers van sektes.

Vraag 4

Weten slachtoffers en familieleden de politie voldoende te vinden om signalen over sektes te delen? Zo ja, waar blijkt dat uit? Kunt u aangeven hoeveel signalen over sektes het meldpunt sektesignaal op jaarbasis binnenkreeg voordat het werd opgeheven en hoeveel signalen de politie op jaarbasis binnenkrijgt?

³ Aangangsels Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 35 349.

⁴ Kamerstuk 30 015, nr. 257.

⁵ Aangangsels Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2333.

⁶ Kamerstuk 33 552, nr. 100

Antwoord 4

De politie heeft mij bericht geen signalen te hebben dat meldingen over strafbare feiten over eventuele sektes of sektarische gedragingen niet of niet goed worden opgevolgd binnen de politie.

In antwoord op Kamervragen van het lid Van Nispen c.s.⁷ heeft mijn ambtsvoorganger aangegeven dat uit het jaarverslag 2019 van Sektesignaal naar voren komt dat Sektesignaal in 2019 267 keer is gebeld. Dit heeft geleid tot 103 dossiers waarin melding werd gedaan van misstanden en/of strafbare feiten. Sektesignaal deelde deze informatie niet met de opsporing, maar melders kregen wel het advies om melding of aangifte te doen.

Uit de jaarverslagen van Sektesignaal van de afgelopen jaren blijkt dat in 2018 209 meldingen werden gedaan die leidden tot 81 (nieuwe) dossiers van meldingen van misstanden en/of strafbare feiten. In 2017 zijn er 76 (nieuwe) dossiers opgemaakt waarbij melding is gemaakt van misstanden en/of strafbare feiten. In 2016 werd in 78 van de 199 (nieuwe) dossiers melding gedaan van misstanden en/of strafbare feiten. Op basis van deze cijfers concludeer ik dat het aantal meldingen bij Sektesignaal de afgelopen jaren redelijk constant is geweest.

⁷ Aangangsel Handelingen, vergaderjaar, 2019–2020, nr. 2507.